Сумський державний педагогічний університет Науковий керівник – к. філол. н., доц. Дудченко М.М.

The Impact of "New Psychology" on Modern Literature

The 20th century was a period of great artistic change, and was dominated by the impact of World War I (1914-18) and World War II (1939-45), as well as by the artistic concerns of modernism (which affected both themes and methods of writing).[9]

Fiction has flourished in various kinds from the straight romance (e.g. John Buchman) to more experimental forms, like the novels of Virginia Woolf and James Joyce's novel *Ulysses* – output of novels concerned with the whole life of one man, and a marked trend in the popular detective novel. The current has been setting strongly towards psychological interest – the problem was increasingly not "who did it?" but "why was it done?" and "what kind of person could have done it?" [7, p. 194]

The critics think that although the English literature of the last decades of the 20th century lacks maturity which is characteristic of the writers of preceding decades (W.Shakespeare, George Byron, W.Thackeray, Charles Dickens, Thomas Hardy, D.Galsworthy, etc.) it is nevertheless based on the best tendencies of literal legacy. In the novels of English writers of the last decades of the 20th century intellectual acuteness is felt that makes the readers ponder [3, p. 298].

Taking a closer look at the literature of the post-war period it is difficult not to notice that the authors of fiction may be roughly divided into 2 major categories: the ones that are considered to be classic and whose names are entered into encyclopedias (Iris Murdoch, Graham Greene, Margaret Drabble, Muriel Spark, etc.) and the ones who are generally popular and are read as an entertainment (Catherine Cookson, Josephine Cox, Philippa Gregory, Caroline Graham, Danielle Steel, etc).

The works of modern authors of the last 20 years or so, the literal forms and themes of the end of 20th the beginning of 21st century are various although in some aspects conservative. What is called by some critics "postmodernism" caused the return to the basic problems which were tackled by the first experimentalists at the beginning of the century [3, p. 300].

In the first place the fundamental change was a pronounced shift of emphasis from society to the individual, so that any individual, whatever his social class or his circumstances, whatever even his apparent dullness, became intrinsically interesting, just by being himself and no one else. This was equally a characteristic feature of both prose and poetry. In poetry there were changes in both range of subject and technique. The poet, interested not only in other individuals but in him as an individual, often attached paramount importance to his own reactions. An image occurs to the poet because of some association purely personal to himself; to the reader, the image means nothing.

As a result of this stress upon the individual, all existing codes of manners and morals came under question, which meant full license for the speaker to follow his inclinations of the moment, careless what injury he might inflict on his neighbors in the pursuit. The whole though and therefore the whole literature has been colored by the "new psychology". Some of it was presented in a codified form which made it sometimes fatally easy to mis-grasp [7, p. 193-194].

Postmodern literature, like postmodernism as a whole, is difficult to define and there is little agreement on the exact characteristics, scope, and importance of postmodern literature [10].

One of the most prominent and outstanding authors of the last twenty years is Barbara Erskine. She is the author of the internationally best-selling novel *Lady of Hay*, which was translated into a dozen languages and has sold over a million copies world wide. This was followed by another best-seller, *Kingdom of Shadows*, and by a collection of short stories *Encounter*, which has met with wide popular acclaim.

A history graduate, and with one of her two earlier best-sellers set in much the same period, Barbara Erskine is well versed in the brutality of the Middle Ages. It was a time when noblewomen underwent arranged marriages, were traded both for their dowries and to cement the precarious political alliances of their male relatives. Despite their precarious social standing, women did hold power with their husbands away in Parliament or at war. More sinister was the manipulation of those who became involved in illicit romances – the dangerous truth would be concealed until it could be used to advantage [11].

Being so knowledgeable about the historic events and greatly interested in out-body experiences and reincarnation she masterly involves this knowledge to create the authentic atmosphere of the described epoch. It is difficult to determine the precise genre of this kind of fiction. It doesn't fall into specific category because of such unique combination of themes. Mrs. Erskine personally doesn't like to describe her novels either as historical or as modern. Following the trends of the last decades of the XX century she

is more of a conservative writer and she sees her books being written in the singular and very British tradition of Emily Bronte, and perhaps Daphne du Maurier. Barbara Erskine has certainly found a lucrative theme for her novels – history, modern days and supernatural elements that have a deep impact on the life of the main character. *Midnight is a Lonely Place*, which is considered by some critics to be one of the best novels of this genre, has the ingredients of a true Gothic romance – the windswept setting, the ancient feud, the power of evil and the love which is stronger than death. Erskine's evocation of the past may well be historically accurate – it's really too intimate and personal for one to be able to argue with it – and the plot builds subtly to a mildly chilling denouement. There are some interesting, if undeveloped, thoughts on existence and motivation after death.

Having analyzed another novel written by Barbara Erskine, *Hiding from the Light*, I came to the conclusion that she organizes most of her plotlines according to the same pattern which is the main attraction for the readers. The main theme of the book is a strong conflict between good and evil, truth and lies. It is a gripping tale of witchcraft and romance, past and present as we see modern-day characters that are caught up in a battle that has been raging for hundreds of years. It is worth mentioning that Barbara Erskine is a real master of such dual-theme novels because she is proficient in this sphere and has a degree in mediaeval Scottish history and therefore can feel and can skillfully depict the spirit of the epoch.

The usage of supernatural elements and parallels between the past and the present are certainly the topics that attract the reader's attention but they can also be an extremely interesting material for closer inspection from a literal point of view. This kind of topic is not new for the English literature of all times. Thus Dickens wrote several eerie narratives; Browning, the hideous poem *Childe Roland;* Henry James, *The Turn of the Screw*; Dr. Holmes, the subtle novel *Elsie Venner* and a number of other examples [12]. However the works of Barbara Erskine are considerably different from all these samples of the genre of supernatural horror. Contrary to all the above-mentioned writers she does not strife to evoke the oldest and strongest emotion of mankind – fear and especially the fear of the unknown. She does not want to scare the reader but wants to make him believe in the possibility of such a phenomenon and in the impact that it can produce on the daily life.

The ghosts (if they can be called so) do not appear just to scare the protagonist (who is always a woman); they come back for a particular reason and they want to solve their problem or to deal with the thing that is troubling them.

The most distinctive feature of the novels is that supernatural forces always come through dreams and visions and have a direct impact on the fate of a protagonist who struggles to chase them away. They are actually inextricably intertwined with the life of the person. This fact instantly prompts us the main concept of the dream or a vision in a traditional Gothic literature: these phenomena reveal the hidden truths of the unconscious mind, something that we are too busy to think of or to feel during the day. Barbara Erskine masterly uses this idea to make her novels more gripping, more realistic and more expressive.

We can also notice another distinctive feature of her novels: the key actions usually take place at a graveyard, a church or some ancient ruins which instantly stand out as a symbol of human confrontation with infinite forces. In the process of reading and studying the novels and short stories of this celebrated writer a lot of other interesting and puzzling features can be revealed which may further be subject to all kinds of linguistic and literal investigation.

Referenses

- 1. Английская литература. 1945 1980. M.: Hayka, 1987. 510 c.
- 2. Багацька О.В., Дука М.В. Література Англії: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Суми: ВТД "Університетська книга", 2006. 443 с.
- 3. Дудченко М.М. Тенденції розвитку сучасної англійської літератури // Філологічні науки. Збірник наукових праць: Частина 2. Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2007. 298 304с.
- 4. Dudchenko M. Highlights of English and American Literature. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. 2-ге вид., доповнене. Суми: ВТД "Університетська книга", 2006. 445 с.
- 5. Elements of literature. Fifth course. Literature of the United States. Orlando, Florida. Holt, Rinehart and Winston, Inc., Harcourt Brace Jovanovich, Inc., 1993. 1247 p.
- 6. Elements of literature. Sixth course. Literature of Britain. Orlando, Florida. Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1993. 1328p.
- 7. Ridley, M.R. English literature // Casseell's Encyclopaedia of Literature. Edited by S.H. Steinberg, vol. 1, Casseell and Co. Ltd, London, 1953. p. 181-195
 - 8. Sanders A. The Short Oxford History of English Literature. New York, Oxford University Press,

2000. - 732p.

- 9. http://encyclopedia.farlex.com/20th-centu
- 10 .ry+English+literature
- 11. http://en.wikipedia.org/wiki/Postmodern_literature
- 12. www.barbara-erskine.com
- 13. http://gaslight.mtroyal.ca/superhor.htm

Список джерел фактичного матеріалу

- 1. Barbara Erskine. Hiding from the Light. Published by HarperCollins Publishers 2002. 719 p.
- 2. Barbara Erskine. Kingdom of Shadows. Published by Sphere Books, Ltd. 1989. 772 p.
- 3. Barbara Erskine. Midnight is a Lonely Place. Published by HarperCollins Publishers 1994. 511 p.

Бондаренко О.І.

Рівненський державний гуманітарний університет Науковий керівник – к. філол. н., доц. Шульжук Н.В.

До питання про сленгову лексику

Кінець XX — початок XXI століття ознаменувався зростом наукового інтересу мовознавців до вивчення проблеми ненормативної лексики як маргінального елементу будь-якої розвиненої мови. Нерідко терміни "ненормативна лексика" і "нелітературна лексика" ототожнюються. Однак слід пам'ятати, що до ненормативної лексики належить сленгова та жаргонна лексика, вульгаризми, а до нелітературної — просторіччя, оказіоналізми, варваризми [5, с. 8].

Лексика з погляду сфери її уживання поділяється на загальновживану та лексику обмеженого вживання. У межах останньої виділяють жаргонну, арготичну та сленгову лексику. Серед соціальних діалектів виокремлюють загальний жаргон, професійне арго, молодіжний сленг. Однозначне розуміння щодо диференціації сленгової лексики відсутнє. Нам імпонує думка мовознавця С.Я.Єрмоленко, яка відзначає, що зазначені терміни належать до слів-синонімів, розрізняючись відтінками значення. Ширшим щодо значення є поняття "жаргон" [2, с. 169]. Суперечності щодо розрізнення термінів зумовлені тим, що на українському ґрунті відсутня тривала історія вивчення ненормативної лексики. Сучасні вітчизняні вчені визнають необхідність вивчення цих елементів, проте по-різному розглядають питання доречності їх існування. Радянське мовознавство скептично ставилося до будь-яких ненормативних елементів у мовленні, тому ці елементи опинилися поза увагою лінгвістів. Радянська соціолінгвістика відштовхувалася від жаргону як найбільш адекватного мовносоціальній ситуації явища, а терміни "арго" та "сленг" перебували у пасивному вжитку [5, с. 8-9]. Арго досліджувалося як "відмерле" явище тогочасної дійсності, а сленг – як поняття, притаманне англійській мові.

У сучасному українському мовознавстві сленгова й жаргонна лексика стала об'єктом спеціального вивчення небагатьох наукових розвідок [5; 6; 7]. Грунтовне дослідження української ненормативної лексики належить Лесі Ставицькій. Укладений нею "Короткий словник жаргонної лексики української мови" [7] — один із найновіших словників такого типу. Він вміщує близько 4070 слів та 700 стійких словосполучень. Одним із найцікавіших словників сленгу слід відзначити "Словник сучасного українського сленгу", упорядкований Т.М.Кондратюком [5], який уміщує емоційно-експресивну лексику сучасної усної розмовної мови, жаргони, що розширили своє функціонування, фразеологічні звороти, основну частину обсценної лексики.

Отож, актуальність зазначеної проблеми очевидна. Різноаспектне вивчення сленгової лексики є перспективним і практично вагомим. Лінгвісти по-різному ставляться до сленгової лексики, проте ігнорувати її ніяк не можна. Виникнення у мові сленгу – ознака того, що мова живе, розвивається, а не засмічується чужорідними елементами. Мова — це не штучно створена система, це живий організм, який функціонує за власними правилами. Розвиток мови до ідеального літературного ядра є неможливим, оскільки вона припинить своє існування ще на ранніх етапах розвитку. На сленг можна поглянути і як на стимул, який сприяє формуванню літературного мовлення: чим більше ми говоримо про сленг і застосовуємо його у своєму мовленні, тим більше ми думаємо про правильність власної мови і намагаємося виправити мовленнєві недоліки. Інакше кажучи, сленг може стати "панацеєю" у боротьбі із самим собою. Слід додати, що сленгова лексика виникає лише на високому рівні розвитку мови, тобто на достатньо високому рівні розвитку лексичного, граматичного, стилістичного рівнів літературної мови.

У "Великому тлумачному словнику сучасної української мови" подається таке визначення